

השבון נובר ושב האח פרנקל שכמה

שרי

יצא מהכלל

הקוראים חדי העין וחובבי הטיפה המרה בוודאי שמע לב לכך שבזמן האחרון קיים סיכסוך מר בין יצרני המשקאות האלכוהוליים ובין הכורמים שמספקים להם ענבייין. יצרני האלכוהול טוענים שמהיר ענבי היין הוא גבוה מדי ואינו מאפשר להם להתחרות ביינות המגיעים מאירופה. אין שום הצדקה למחיר הגבוה של ענבייין, טוענים יצרני האלכוהול.

ו, ומי אמר את זה כבר מזמן? אבל עכשיו נגיע לעיקר. בארץ מוכרים משקה שנקרא שרי-ברנדי, שזה אחד הדברים הכי מגעילים שאפשר להעלות על הדעת מבחינת הטעם. משהו כמו חריצי סוכר שמוזכר דובדבנים רק מבי חינת הצבע, כדי להתגבר על המיסטר הזה, יש לי הצעה, אבל היא מחייבת פעולה מהירה.

ברשת השופרסל, ואולי גם באחרות, מוכרים עכשיו ליפתן דובדבנים המוצים שמגיע מרומניה. מחיר הקופסה הגדולה הוא 24 שקל בערך. קונים קופסה כזאת, מנקבים אותה, ושופכים את הסירופ לתוך בקבוק. מוסיפים לסירופ הזה אולי כוהל נקי או וודקה, וגם סוכר למי הטעם, מנערים היטב, ומקבלים שרי-ברנדי מאיכות מעולה, וגם זול מאוד. על ההבדל בטיב מוטב לא לדבר, את הדובדבנים להגיש כמו שהם, או עם קצת אבקת סוכר.

פועלי ארץ ישראל

תסתכלו טוב-טוב בכותרת הזאת ש' מופיעה כאן בגלופה. רק כפסע בין הכותרת הזאת ובין כותרת שתאמר כך: "המעסיקים - העובדים מנצלים את עבודתם להשגת שכר."

בגוף הידיעה לא נאמר שהמעסיקים טוענים שלא נשקפת סכנת קרינה לעובדי די הרנטגן. מספרים שם רק שהמעסיקים הגישו תביעה בבית-הדין לעבודה נגד עובדי הרנטגן שרוצים לעבוד פחות שעות, אבל בעצם רוצים יותר שכר.

השאלה היא, איך כותרת כזאת יכולה להגיע לעיתון דבר, שליד כותרתו כתוב: עיתון פועלי ארץ ישראל. לשאלה הזאת יש תשובה בידעיה עצמה. כש נאמר כי התביעה נגד עובדי הרנטגן הוגשה בשם הממשלה, קופת-הולים והדסה. קופת-הולים היא על ההסתדרות, וההסתדרות היא בעלת עיתון דבר. ככה גם ברור מדוע יש כותרת כזאת בעיתון של פועלי ארץ ישראל. העיתון הזה הוא שלהם בדיוק כמו שכור הודו שלהם, ובידוק כמו שבנק הפועלים הוא שלהם. בכל העולם זה הלך ככה: הפועלים התחילו להבין שכאשר הם מאורגנים הם יכולים להגיע להישגים. גם המעסי-

החיסכון מעל הכל



רמטכ"ל איתן שני קליעים מצופים בחושת

כתבנו הצבאי המצליח, חוטר משיח-צדק, נפגש לשיחה עם הרמטכ"ל, רב-אלוף רפאל איתן, ותיאר במילים כמעט מירטיות את מה שאירע שם. רשות הדיבור למשיח-צדק: רפול יושב בלישכתו, מאחרי המכתבה. על השולחן הנקי ממיסמכים - רפול מקפיד על שולחן נקי ממיסמכים - היו רק דגמים מוקטנים מנירוסטה של מיראז', טנק מרכבה, הוביצר 155, תול"ר ורובה גליל.

רפול יושב כפוף לפניו, כשהוא אינו נשען על מישענת הכיסא - רפול מקפיד שלא להישען על מישענת הכיסא - ובין אצבעותיו הוא ממולל שני קליעי-עופרת מצופים בחושת של רובה-טער.

רב-אלוף רפאל איתן - פניתי אליו - מה עומד להתחדש בצה"ל?

רפול מתבונן בשני הקליעים דקי-הגזירה והמבהיקים שבין אצבעותיו. הוא מציב אותם בזחירות על לוח השולחן המב-ריק שבינינו - רפול מקפיד על לוח שולחן מבריק - ומצביע עליהם.

ניענעתי את ראשי בהבנה. לקוראים בוודאי זכורה פרשת התרמילים. רפול החליט לפתוח במבצע חיסכון מקיף בצה"ל מייד עם כניסתו לתפקיד - רפול מקפיד לפתוח במיבצעים כאלה עם כניסתו לתפקיד - ואכן, עד היום אוספים חיילי צה"ל תרמילי כדורים אחרי השימוש. הדבר הביא לחיסכון של מיליוני שקלים. לרפול לא מפריעה העובדה שבמהלך האי-סוף נתפסו פעם שני מילואימניקים בגבם ולא השתחררו מאו. החיסכון, הוא אומר בלשונו החסכנית, הוא מעל לכל, ורק דבר אחד עומד מעל לחיסכון. זהו הביטחון, אומר רפול בלשונו הביטחונית. רפול מקפיד לדבר בלשון חסכנית וביטחונית. ובכן, אומר רפול, הגעתי למסקנה שיש ביובז עצום בצה"ל בעניין הקליעים. אתה יודע כמה עולה קליע אחד כזה? הוא מצביע על הקליע, קליע אחד כזה עולה כמעט דולר! וכמה עולים שניים? כמעט שני דולר!

ובכן, אומר רפול, כפי שאמרת, הביובז הוא עצום. אחרי שהגעתי למסקנה, מיניתי קצין בודק שיראה אם המסקנה היתה נכונה. הוא מצא שהמסקנה היתה נכונה בהחלט. הביז' בוז הוא נורא. על כל 6,021 קליעים שמיוצרים, רק אחד פוגע במטרה חיה!

חלק מהביובז, אומר רפול, הוא בלתי-נמנע. יש מיספר נתון של קליעים שאנחנו חייבים להחזיק בימ"חים. בזה אסור לחסוך. אבל כאשר מקזזים את המיספר הזה, עדיין אנחנו נשארים ביחס של 3,790 קליעים שנורים, על כל אחד שפוגע במטרה חיה! זו היתה התוצאה שהגיע אליה הקצין הבודק אחרי שרפול הגיע למסקנה שלו.

מייד כאשר קיבל את התוצאה הזאת, ממשיך רפול ומספר לי, הוא מינה ועדה בודקת, שתראה מה אפשר לעשות בעניין הזה. רפול מפסיק לרנע בשטף הדיבור שלו, והוציא מה"מגירה הימנית העליונה של שולחנו תיק כחול.

כאן יש לנו המסקנות של הוועדה הבודקת, אומר רפול. היו שתי אפשרויות לחיסכון. כמובן שחיסכון במיקרה הזה, הוא שיפור היחס שבין כמות הקליעים הנורים בכלל ובין כמות הקליעים הפוגעים במטרות חיות.

ובכן, אומר רפול, האפשרות הראשונה שבדקה הוועדה הבודקת, היתה צמצום כמות הקליעים הנורים באימונים,

או באוויר. אבל הדרך הזו נפסלה כמעט מיד. הסיבה לכך היא פשוטה. בדיקות שטחיות הכיחו שצמצום כמות הקליעים שיוורים באימונים הקליעה, גורמת להרעה משמעותית בקליעה במטרות חיות. ובכן, זה ירד מעל הפרק.

נותרה, אם כן, הדרך השנייה, אומר רפול, והיא: שיפור הקליעה במטרות חיות. ואכן, הדרך הזו נבדקת בימים אלה, וכן יש תוצאות חיוביות ביותר. בשבועות האחרונים פוגעים חיילי צה"ל יותר ויותר במטרות חיות, וכבר בתקופת הבדיקה יש לנו יחס של 3,472 קליעים נורים לעומת אחד פוגע, לעומת יחס של 3,790 על אחד קודם! כלומר: חיסכון של 318 קליעים! אתה יודע כמה זה בדולרים? פונה אלי רפול, תעשה חשבון, זה כמעט דולר לכל קליע! רפול מקפיד לעשות עכשיו חשבונות בדולרים. זה חשוב מאוד בתקופת האינפלציה.

ובכן, אומר רפול ונוטל בידו את שני הקליעים, אני חושב שעלינו על הדרך הנכונה לחיסכון ולביטחון. פשוט קליעים יותר במטרות חיות.

עד כאן הדיווח של כתבנו חוטר משיח-צדק על שיחתו עם רב-אלוף רפאל איתן.

זמן וכסף

לא ממחר, וגם הפרוטה מצוייה בכיסו, והוא רוצה להגיע ממקום אחד למקום אחר בתל-אביב?

התשובה: הוא לוקח מונית.

שני המסקנות האלה מבוססות על נסיוניי האישי בחודשים האחרונים. בהתחלה חשבתי שכל זה נובע מכך שנהגתי המוניות פשוט חושבים שאני תייר או פראייר שהגיע מעקרון, ונדמה לו ש'רחוב אלנבי מגיע לכיכר-המדינה ואילו כיכר-דיזנגוף הוא השם הסיפורתי של כיכר השעון ביפו. אבל ברבות הימים נוכחתי לדעת שזה לא זה. הם פשוט לא מכירים את העיר שהם נוהגים בה, נהגי המוניות. אין גבול למסלולים המ'טורפים שנסעתי בהם כדי להגיע מנקודה נתונה אחת לנקודה נתונה אחרת. ומי שחושב שהם עושים את זה כדי להר'וויה כמה לירות פשוט טועה. כנעט בכל פעם שיש לי נסיעה כזאת, הנהג מתחיל להתגרד בעורפו לקראת הסוף, ובנקודה מסוימת במהלך ההסתבכות האינסופית ברחובות, הוא אומר: מכאן זה על חשבונך.

אז זהו זה. צריך להשלים עם המצב, ולנסות להפיק ממנו את כל התועלת האפשרית. אזרחים שיש להם חשק לניסוע בנוחיות, לקרוא עיתון בשקט בלי לקום לאשה בהריון, או סתם להסתכל בחידושים שצצים בעיר, וגם הפרוטה מצוייה בכיסו, אני מציע להם לקחת מונית. למה צריך להמחר תמיד?

מה עושה בראדס תל-אביבי כשאין לו זמן וכסף? לו כסף, ובכל זאת הוא ממחר להגיע ממקום אחד למקום אחר? התשובה: הוא לוקח אוטובוס. ומה עושה בראדס תל-אביבי כשהוא

רר לארדור, כך אמרו המקורות בהס'תדרות, שברך הזאת יהיה עליו לשלם יותר, ולכן מוטב, מבחינתו, שידבר עם ההסתדרות. לצידה של ההסתדרות התי'ייצבו באומץ גם אירוגני המעסיקים למי'ניהם, כמו התאחדות-התעשיינים. הם מעדימים לדבר דווקא איתה, ולא עם 13 הוועדים.

וכל זה מעורר שוב את השאלה: בש'ביל מה צריכים הפועלים את ההסתדר'רות? תשימו לב שלא שאלתי בשביל מה צריכים שר-האוצר ואירוגני-המעסי'קים את ההסתדרות, כי התשובה לכך ידועה כבר: בשביל לשלם פחות!

קים הבינו זאת, וניסו למנוע מהפועלים להתארגן בכל מחיר. הרבה פועלים נרצ'חו במיסגרת המאבקים הללו. אחר-כך הבינו הפועלים שכל שהם מתארגנים במיסגרות רחבות יותר, באיגודים מק'צועיים ובבריתות של איגודים מקצועיים, הם יכולים להשיג יותר. גם המעסיקים הבינו זאת, וניסו למנוע זאת. גם במא'בקים הללו מתו הרבה אנשים.

היהודים, שיש להם מוח יהודי, הח'ליטו להתחיל מהסוף. הם לא חיכו בארצם הנבנית לצמיחת ועדים בכל בית'חרושת ובכל מקום עבודה, ואחר-כך שהוועדים האלה יקימו איגודים מקצ'עיים וכן הלאה: הם הקימו ישר את ההסתדרות - כבר ב-1920 היה הדבר - ואילו ההסתדרות כבר דאגה להקמת איגודים מיקצועיים וגם ועדים מקומיים.

התוצאה של התהליך ההפוך גם היא הפוכה, כמו שמוכיח המיקרה של עובדי הרנטגן וגם המיקרה של המו"מ על תוספת היוקר. מקורות בכירים בהסתד'רות אמרו שמצידם אין התנגדות שארי'דור ידבר עם 13 הוועדים הגדולים. יתב'

המעסיקים: עובדי הרנטגן מנצלים סכנת הקרינה להשגת תוספת-שכר

התשובה לכך היא: כן, הם מנצלים את סכנת הקרינה להשגת תוספת-שכר. המעסיקים טוענים שיש סכנת קרינה לעובדי הרנטגן, ולכן הם מציעים להם תוספת-שכר. התשובה היא: כן, הם מנצלים את סכנת הקרינה להשגת תוספת-שכר.

ד"ר רב"ר 4.5.1982